

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ
ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ
(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р.

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2026

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професорка.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професорка;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцентка;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професорка;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2026. – 337 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) висвітлено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: хімічну й біологічну безпеку, якість повітря, води та харчових продуктів, вплив шуму, мікропластику, пестицидів і воєнних чинників на здоров'я населення. Основний акцент зосереджено на міждисциплінарному підході до оцінки ризиків, профілактики захворювань, розвитку кадрового потенціалу, гармонізації національних практик із європейськими стратегіями та післявоєнного відновлення України.

УДК _613+574]:061.3

Електронна версія збірника містить додаткові публікації, що з технічних причин не увійшли до друкованого примірника.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове.

© НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця

на прикладі речовин, що належать за класифікацією МАВР до першої групи, тобто речовин з доведеною активністю для людини.

Висновок. Більшість чинних в Україні гігієнічних нормативів канцерогенних речовин в атмосферному повітрі населених місць перевищує рівень прийняттого канцерогенного ризику (1×10^{-4}) та рівень референтних концентрацій і не забезпечують безпеку для населення, що потребує їх перегляду.

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗАЛИШКОВИХ КІЛЬКОСТЕЙ ЦИКЛОБУТРИФЛУРАМУ В ЦУКРОВОМУ БУРЯКУ

Голобородько С.М., Аврамчук А.О., Коршун О.М.

*Інститут оцінки відповідності, гігієни та екології Національного медичного
університету імені О.О. Богомольця*

У технологіях вирощування цукрового буряку циклобуттрифлурам пропонують використовувати як фунгіцид для контролю збудників грибних хвороб, що уражають коренеплоди. З огляду на застосування актуальним є контроль залишкових кількостей у сільськогосподарській продукції.

Метою дослідження була розробка методу визначення циклобуттрифлураму в цукровому буряку.

З урахуванням фізико-хімічних властивостей досліджуваної сполуки серед усіх хроматографічних методів нами був обраний метод обернено-фазової високоефективної рідинної хроматографії.

Під час розроблення методики застосовували аналітичний стандарт циклобуттрифлураму 99,8 % чистоти, з якого в ацетонітрилі приготували основний стандартний розчин з концентрацією 100 мкг/мл. З цього розчину послідовним розведенням готували градуювальні розчини з концентраціями 0,1; 0,2; 0,4; 1; 2 мкг/мл, контрольний – 0,8 мкг/мл та робочі розчини з концентраціями 0,2; 0,4; 2,4 мкг/мл. Градуювальні розчини використовували для побудови градуювальної залежності площі хроматографічного піка

циклобутрифлураму (*S*, ум.од.) від концентрації в градуювальних розчинах (ρ , мкг/мл), робочі – для внесення в досліджувану матрицю з метою перевірки методики способом «внесено – знайдено».

Хроматографічний аналіз виконували на рідинному хроматографі LC - 2030C-3D фірми Шімадзу (Японія) з діодноматричним детектором.

Визначили оптимальні умови хроматографування циклобутрифлураму:

- колонка 250/4,6 Nucleosil C₁₈ (100-5) з передколункою;
- рухома фаза – градієнтний режим в системі двох елюентів, де елюент А – деіонізована вода, елюент В – ацетонітрил. Склад рухомої фази, % за об'ємом: 0,1 хв – 45 % В; 2,0 хв – 70 % В; 8,0 хв – 70 % В; 10,0 хв – 45 % В; 12,0 хв – 45 % В;
- об'ємна витрата рухомої фази – 1,0 мл/хв;
- температура термостата колонки – 30 °С;
- довжина хвилі детектування – 225 нм;
- об'єм інжекції – 20 мкл.

Час утримування циклобутрифлураму при даних умовах становить (7,5±0,1) хвилини.

Екстрагування циклобутрифлураму з цукрового буряку здійснювали дихлорметаном. На наступному етапі пробопідготовка включала: фільтрування екстракту через паперовий фільтр (синя стрічка); підсушування безводним сульфатом натрію; упарювання розчинника на ротаційному випарнику; очищення за допомогою адсорбційної хроматографії з використанням колонок з флоризилом і елюентів – дихлорметану та етилацетату; упарювання розчинника на ротаційному випарнику та розчинення сухого залишку в ацетонітрилі перед введенням в хроматограф.

Ідентифікацію циклобутрифлураму в екстрактах проб цукрового буряку проводили за часом утримування циклобутрифлураму в градуювальних розчинах, кількісне визначення – за побудованою градуювальною залежністю.

Розроблені нами методичні вказівки з межею кількісного визначення циклобутрифлураму в цукровому буряку 0,01 мг/кг дозволяють контролювати

встановлений методико-санітарний норматив та відповідають міжнародним вимогам і нормам, які наведені в Наказі МОЗ України №1442 від 10.08.2023 року.

Розроблені методичні вказівки були використані при проведенні в 2025 році державних випробувань препарату Віктрато 500 FS, ТН (діюча речовина – циклобутрифлурам, 500 г/л) на цукровому буряку.

ПЕРЕВАГИ ПРОТОКОЛУ ICOVER ПРИ НАДАННІ ДОГОСПІТАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Горбенко Ю.О., Гринзовський А.М., Калашченко С.І.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Актуальність: В умовах російсько-української війни військовослужбовці зазнають сильного впливу психотравмувальних факторів, що призводить до розвитку гострих стресових реакцій та зниження боєздатності підрозділів. Несвоєчасне реагування на прояви бойового стресу збільшує ризик помилок при виконанні бойового завдання та формування довготривалих психічних розладів (ПТСР, хронічний тривожний розлад, депресивний розлад). У зв'язку з цим досить важливим є впровадження ефективних протоколів для психологічної стабілізації військовослужбовців безпосередньо в зоні бойових дій.

Мета дослідження: Аналіз протоколу ICOVER і оцінка його ефективності, як засобу домедичної психологічної допомоги військовослужбовцям в стані бойового стресу.

Методи дослідження: Теоретичний аналіз наукової літератури та інформаційних джерел.

Результати: протокол ICOVER – структурований алгоритм з шести кроків, що спрямований на відновлення концентрації уваги, орієнтації та контролю поведінки у військовослужбовців.

Головною перевагою є швидкість і простота його застосування. Він не потребує тривалої підготовки і спеціального обладнання, що робить його дуже зручним у використанні в зонах бойових дій. Протокол дозволяє швидко